

FM: Rūpniecība turpina uzrādīt stabilus pieauguma tempus

Publicēts: 31.01.2018.

Rūpniecības produkcijas izlaide Latvijā jūlijā, salīdzinot ar pagājušā gada jūliju, palielinājusies par 2,7%, sasniedzot nedaudz zemāku kāpumu nekā divos iepriekšējos mēnešos, bet joprojām uzrādot stabilus pieauguma tempus, liecina jaunākie Centrālās statistikas pārvaldes dati. Salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi rūpniecības produkcijas izlaide ir samazinājusies par 1,9%.

Lēnāki rūpniecības kopējās izaugsmes tempi saistīti ar kritumu ieguves rūpniecībā un karjeru izstrādē par 9,6% salīdzinājumā ar pagājušā gada jūliju, kā arī zemāku pieaugumu elektroenerģijas un gāzes apgādē, kur izlaide palielinājās par 3,2%. Līdzīgi kā iepriekšējos mēnešos arī jūlijā galvenā rūpniecības izaugsmes nodrošinātāja bija apstrādes rūpniecība, kuras izaugsme temps – 3,4% gada griezumā – gan bija lēnāks nekā iepriekšējā mēnesī, kad izlaides apjoms šajā nozarē tika sasniedzis visu laiku augstāko rādītāju.

Lēnāku pieaugumu nekā iepriekšējos mēnešos jūlijā uzrādījusi lielākā apstrādes rūpniecības nozare – koksnes un koka izstrādājumu ražošana, kas pēdējos gados bijusi galvenais apstrādes rūpniecības balsts. Izlaides apjoms šajā nozarē jūlijā bijis par 3,9% lielāks nekā pirms gada, bet salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi tas krities par 4,3%. Gada izteismē pieauguma temps ir bijis zemākais kopš pagājušā gada jūnija, un apakšnozares darbību, iespējams, sācis ietekmēt pēdējā laikā vērojamais kokmateriālu cenu kritums.

Otra lielākā apstrādes rūpniecības nozare – pārtikas produktu ražošana – pēc divos iepriekšējos mēnešos sasniegtā pieauguma jūlijā atkal piedzīvojusi lejupslīdi, salīdzinājumā ar pagājušā gada jūliju samazinoties par 3,6%. Šeit gan jānorāda, ka kritumu lielā mērā ir noteicis bāzes efekts, jo pagājušā gada jūlijā pārtikas produktu ražošana bija uzrādījusi ļoti strauju apjomu pieaugumu, un turpmākajos mēnešos situācija nozarē visticamāk turpinās uzlaboties, ko noteiks gan Krievijas sankciju bāzes efekta pilnīga izbeigšanās, gan situācijas stabilizēšanās piena nozarē.

Tajā pašā laikā spēcīga izaugsme saglabājas trešajā lielākajā apstrādes rūpniecības nozarē – gatavo metālizstrādājumu ražošanā, kur produkcijas apjoms jūlijā, salīdzinot ar pagājušā gada attiecīgo mēnesi, palielinājies par 9,2%. Ar izciliem pieauguma tempiem turpina priecēt datoru, elektronisko un optisko iekārtu ražošana, kas dažu gadu laikā būtiski palielinājusi savu īpatsvaru rūpniecības nozarē, kļūstot jau par piekto lielāko apstrādes rūpniecības apakšnozari. Datoru un elektronisko iekārtu ražošana jūlijā, salīdzinot ar pagājušā gada jūliju, ir palielinājusies par 28,6%.

Kopumā apstrādes rūpniecības izaugsmes tempi jūlijā ir nedaudz zemāki nekā iepriekšējos mēnešos, ko līdzās lēnākam pieaugumam kokapstrādes nozarē noteicis arī kritums tradicionāli svārstīgajās ar transporta līdzekļu ražošanu un remontu saistītajās nozarēs, tajā skaitā iekārtu un ierīču remontā par 16,2%. Līdz ar to var uzskatīt, ka pieauguma tempi apstrādes nozarē joprojām ir salīdzinoši labi, un tādi tie varētu saglabāties arī gada turpmākajos mēnešos.

Galvenie izaugsmes nodrošinātāji apstrādes rūpniecībā bijuši ārējie tirgi, pirmām kārtām Eiropas Savienība (ES) un eirozona, kur jūlijā, salīdzinot ar pagājušā gada jūliju, apstrādes rūpniecības apgrozījums pieaudzis par 6,1%, kamēr pārējos tirgos eksporta apgrozījums krities par 6,2%. Līdz ar to zināmas bažas tomēr rada ES un eirozonas patērētāju un uzņēmēju noskaņojuma pasliktināšanās pēdējā mēnesī, kad ekonomikas sentimenta indikatora ESI vērtība ES augustā noslīdējusi līdz zemākajam līmenim kopš 2014. gada decembra. Noskaņojuma pasliktināšanās var ierobežot Latvijas ražotāju eksporta iespējas uz Eiropas tirgiem, tajā pašā laikā situācija NVS valstu tirgos vairs nav tik nelabvēlīga kā iepriekš, Krievijas rubļa kursam pret eiro stabilizējoties.